

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonia, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quid agendu[m] est de thezauro abscondito

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Ecce d^rz fieri restitutio isti. Si autem ignoras tunc est distinguendū. qz vel inueniens est oppressus pauprare. vel nō. si nō. d^rz totaliter dare paupribus. si est op pressus pauprare. tūc p^rs d^rz dari inuētor. qz istud inuētū d^rz dari paupib^s. s^r cū iste inuētor sit paup. pars inuēnti debet sibi dari.

Tercio notādū. hic d^raf vna cautela qz inuēntū d^rz p^rclamari in ecclia vtr^r aliq^s ibi est qz p^rdictiss. z si tūc iste nō repetit cuius fuit illud inuentus tūc inuētor d^rz facere fm. p^rllū sui p^ressoris.

Ultimo notādū. quid sit faciendū de thezauro inuento sub terra. Relpōdet p^r distincōem. vel iste thezauris reperiſ in loco p^rprio. vel alieno. Si in loco p^rprio. tūc nō tenet ad restitutōem. qz oia sunt sua qz sunt in p^roprio loco. Si in loco alieno. hoc est dupl^r. v^r inuenie thezaurū studiose. vel casualiter. Si casualiter. tūc partim tenetur restituere z partim reseruare. Si autem studiose. tūc obligatur ad totam restitutōem. Item fm sanctum Thomam res inuenta que nunq^r fuit in possessione alicuius. sicut lapilli preciosi z gemme in littore maris. iste res dantur inuenienti. z non oport^r qz ille res restituantur. Sic eodem modo est de thezauro per longinqua retra p^rora sub terrā occultato.

.i. inutil^r. s^r tu ex̄is .i. tpe mort^r. s^r alios

Accusas fruſtra dannatus sub cruce fures

.i. fides adhíteri. s^r dānato s^r qz gaudiū est misericordia

Nec credi debet tibi. nectua verba valebunt

.i. iusticia. i. dānauit. i. executor iudicij. i. p^rco. i. occidit

Quem ius dāmnavit tortor sine criminē punic

.i. subtractas. i. custodiendas s^r res

Si res furatas seruandas dēm tibi. quas tu

.i. nolcis. i. furtive. i. subtractas. i. securis. s^r furatas

Esse scias furtim sublatas. cautiis illas

s^r eas .i. vinculū excōicatōis

Reddas nec teneas si bāni pena sequatur

s^r pena bāni. s^r custodiēti s^r furē

Non nocet illa tibi si reddere me monuisti

.i. ablātū. i. possessori. i. reddat equalēs sibi aut suis hereditib^s

Furatum vero dominō vel quod valeat eque

s^r tu reseruator s^r furti. eo qz reseruasti res ablatas

Absolui debes. quia conscius indefuisti

.i. a tali furto. i. dāna .i. occurràt .i. maiora

Inde periclitibi ne proueniant graniora

s^r rebz admittē custodiēs

Ut cum furatis peream potius sine qz tu

.i. manifestate .i. delictū

De prodente luas vicium quod non meruisti

s^r aliq^s s^r hoies s^r hoib^s

Si res furenſur plures et transeat ex his

Summula Haymudi.

s^e hō .i.ad restituōem s^e qd̄ receperūt
Unus ad emendam totum dare iure tenetur

.i.efficiēs .i.delictoꝝ

Hic qui non causa fuit inducita malorum

s^e talis .i.q̄ nō fuit cā efficiēs

Reddat quod poterit saltem quod tangit eūdem

.i.inq̄tū p̄ .i.secū exītes .i.ablata

Ut valet inducat confures reddere furta

.i.inducat s^e ablacū s^e ablacū

Confures moneat quod habent ad restituendum

Nicautori ponit alia documenta iuxta furū et rapinā dices. postq̄ datus est sententia mortis sup furē vel sup aliū maleficū. tūc nō est postea amplius sibi credendū. nec eius accusatores si quas fecerit sunt aduertende. et executor iudicij nō peccat in hoc q̄ punit iuste dānatos. Aliud documentum subiūgit et est istud. Si des alicui res spoliatas vel furatas ut ipse custos dicit eas. tūc si iste sciat eas esse subtractas. tunc restituere debet caute. et si iste monuit furē et reddat illas res lesō. tūc ei nō nocebit excōicatio que se quis. tñ ille nō debet restituere illas res vero dñō rerum. sed magis furi. ne pericula inde orātur. videlicet ne iste cum fure interficiat. Subdit. si plures furant aliquā rem. tūc unus ex istis volens agere penitentiā debet totū ablatum restituere si ipse induxit alios ad furandum. si autē nō induxit alios reddat inq̄tū potest. vel ad minus illam partem que tangit ipsum. Et ipse deter suos alios socios inducere inq̄tū potest ut ipi etiaz partes eorum eodem modo restituant.

¶ Primo notandum. q̄ fur dānatus et qui cūq̄ dānatus ad mortē a quolibet actu legitimo est exclusus. quare nō admittit ad accusatiōem. sicut in foro spūali excōicarius nō potest esse actor vel accusator. Consueuerunt tñ iudices seculares fures accusatos examinare. et nō ad accusatiōem et ad testimoniū furi simpliciter dānare. Quia accidit quodā tpe q̄ fur deterret suspēdi. et vidit quēdam gaudere et ridere de suo suspedio. quē ridentē fur dñs deravit et dixit. ecce locū meū. qui apprehensus p̄mo suspendebat. quo factō fur farebat se odio accusasse illū. Icz ppter risum et gaudiū qd̄ habuit in morte istius. Ne ergo illud amplius p̄tingat statutū est ut tales damnari ad mortem nō exaudiantur.

¶ Secundo notandum. ille qui habet bona subtracta tenerit ea restituere nō proprio domino istarum rerum. sed magis furi. Causa est. q̄ possint multa exinde prouenire pericula. quod sic declaratur. nam ipse possit cogi ut proderet furem. qui postea forte interficeretur. quod omnino malū eff̄ cum homicidium incurreret. Posset etiam contingere q̄ ipse fur propter inuidiam diceret istum fuisse socium suum. et sic iste cum fure possit interfici. ut patet in exemplo pdicto. et sic de alijs multis periculis que possint inde prouenire.

¶ Tercio notandum. Ita q̄ iste q̄ cum alijs plures res subtractas si vult agere p̄niām tenet totum restituere. Sz tñ hoc intelligēdū est sub distinctione. q̄ vel iste recipiēs p̄sentis in toto vel nō. Si nō p̄sentis in toto tñ